

Zmiany na mapie politycznej świata

1. Definicja i rodzaje państw
2. Nowy świat – nowe podziały
3. Nowe oblicze Europy

Państwo powinno posiadać następujące elementy:

- stałą ludność,
- suwerenną władzę,
- określone terytorium oddzielone od innych granicą,
- zdolność wchodzenia w relacje międzynarodowe.

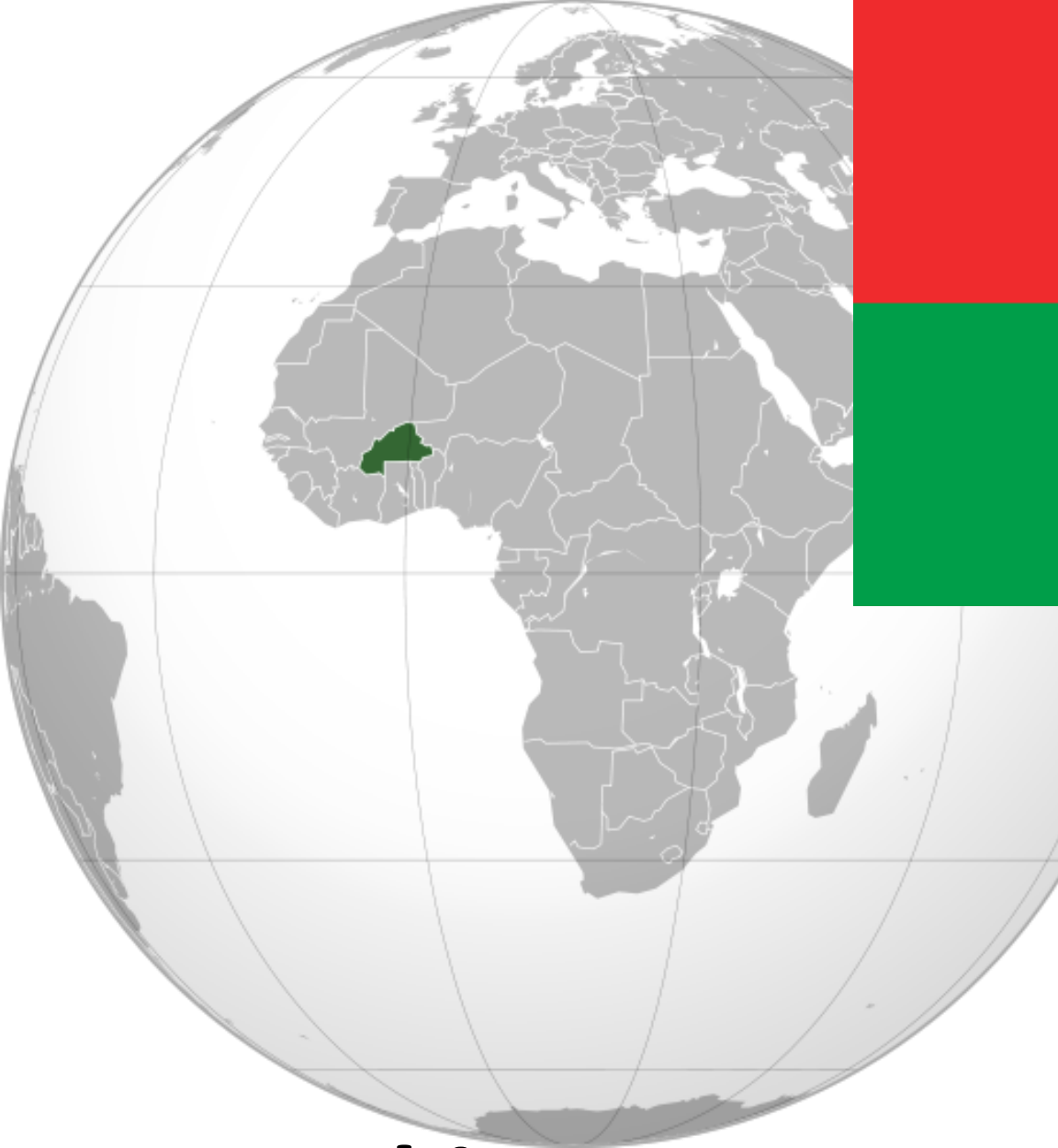
Obecnie członkami ONZ są 193 państwa

Do ONZ nie należy Watykan

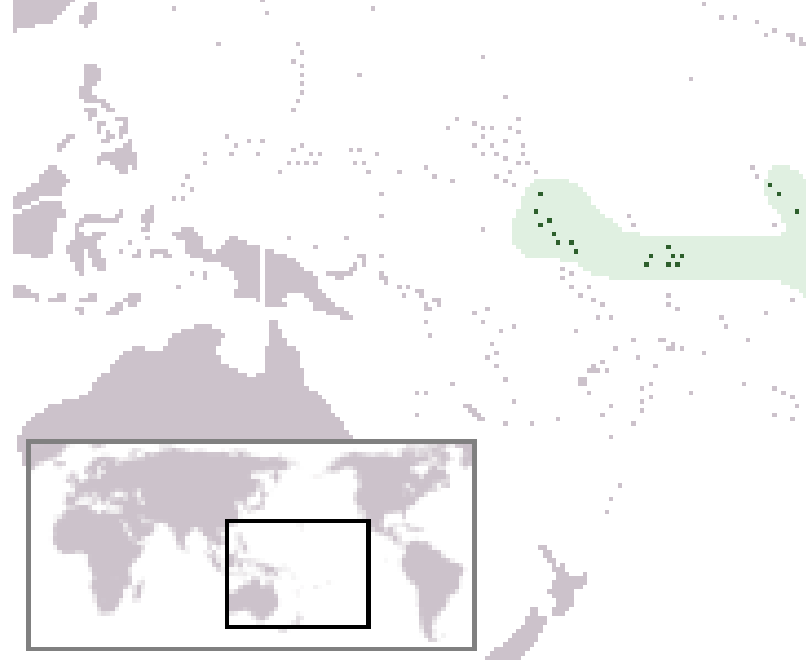

Belize

Burkina Faso

Kiribati

Enklawa -terytorium otoczone ze wszystkich stron terytorium lądowym innego państwa.

EMILIA - ROMAGNA

Riccione

**SAN
MARINO**

ITALY

MARCHE

TUSCANY

UMBRIA

Mediterranean Sea

Adriatic Sea

Rimini

Sogliano al
Rubicone

Verucchio

Mulazzano

Misano
Adriatico

Gabicce
Mare

Mercato
Saraceno

San Marino

San Giovanni
in Marignano

Morciano
di Romagna

Sarsina

Novafeltria

Tavullia

Pesaro

Montelabbate
Sant'Angelo
in Lizzola

Fano

Pennabilli

Colbordolo

Sassocorvaro

San Costanzo
Saltara
Montemaggiore
al Metauro

Verghereto

Urbino

Sant'Angelo
in Vado

Urbania

Fermignano

Fossombrone

Orciano
di Pesaro

Ripe
Corinaldo

Pieve Santo
Stefano

Caprese
Michelangelo

Acqualagna

Cartoceto

San Lorenzo

Ostra
Vetera

Lesotho

- International Boundary
- Road
- Minor Road
- River
- ★ National Capital
- City or Town

0 75 150 KM
0 75 150 MI

© 2007 Geology.com

MONAKO

FRANCJA

LARYOTTO

MONTE CARLO

Kasyno MC

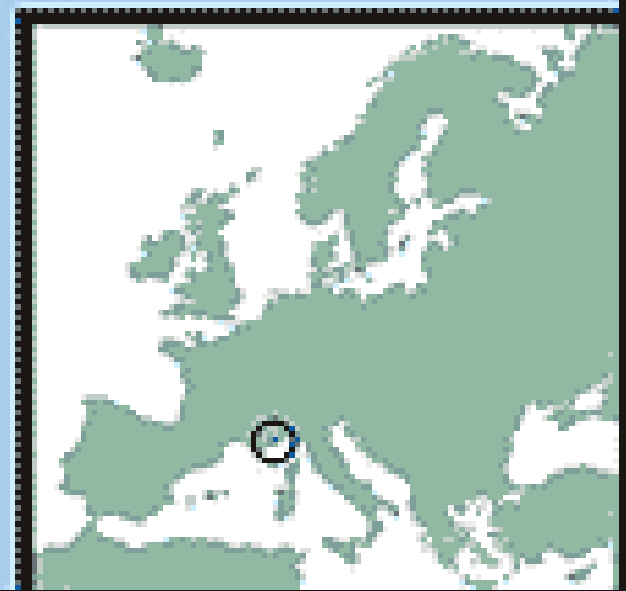
LA
CONDAMINE

Fontvieille

MONACO-VILLE

MORZE
ŚRÓDZIEMNE

MORZE
LIGURYJSKIE

Eksklawa – część terytorium państwa położona w oddzieleniu od głównego jego obszaru.

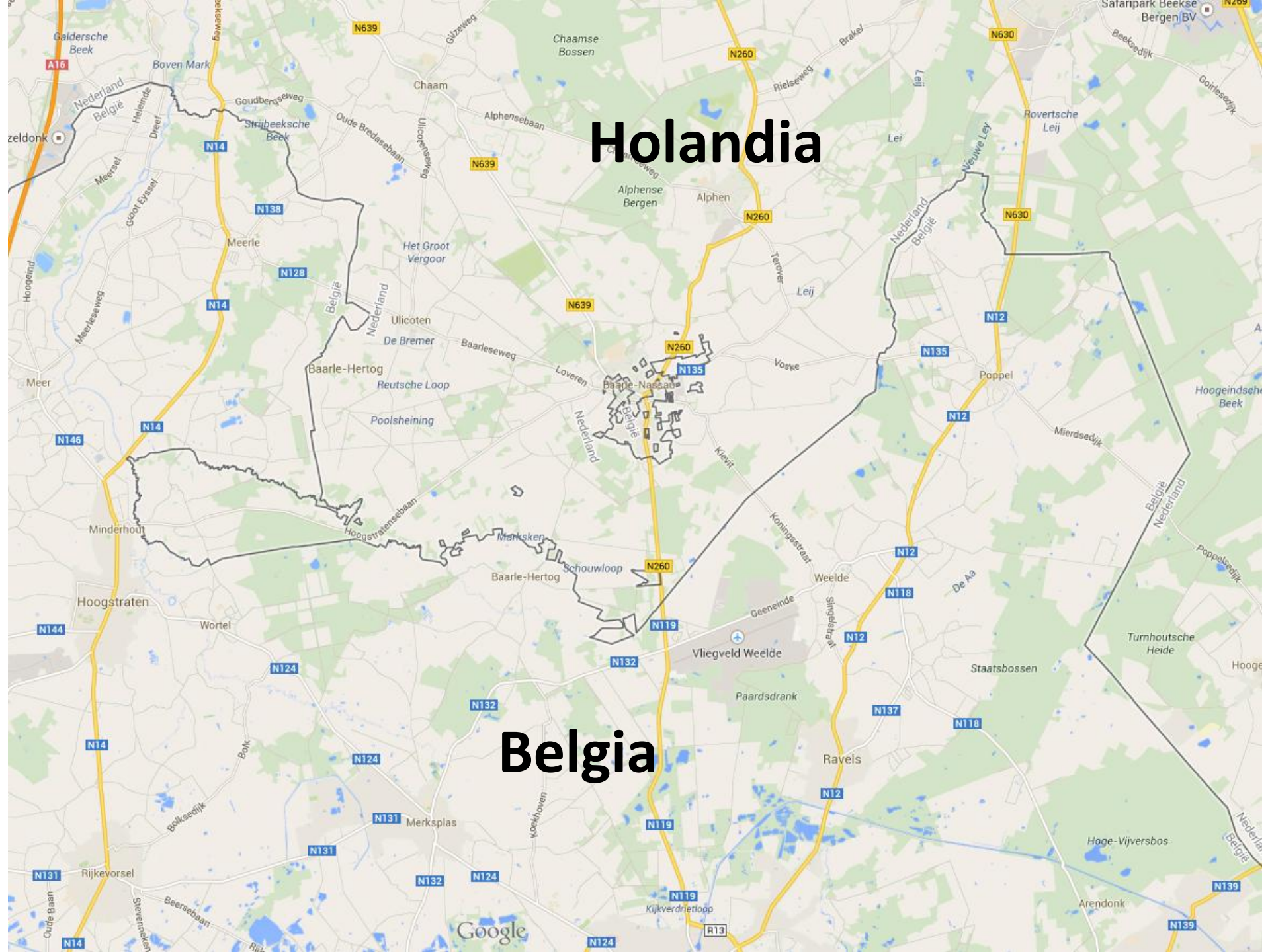

Obwód kaliningradzki jako eksklawą Rosji

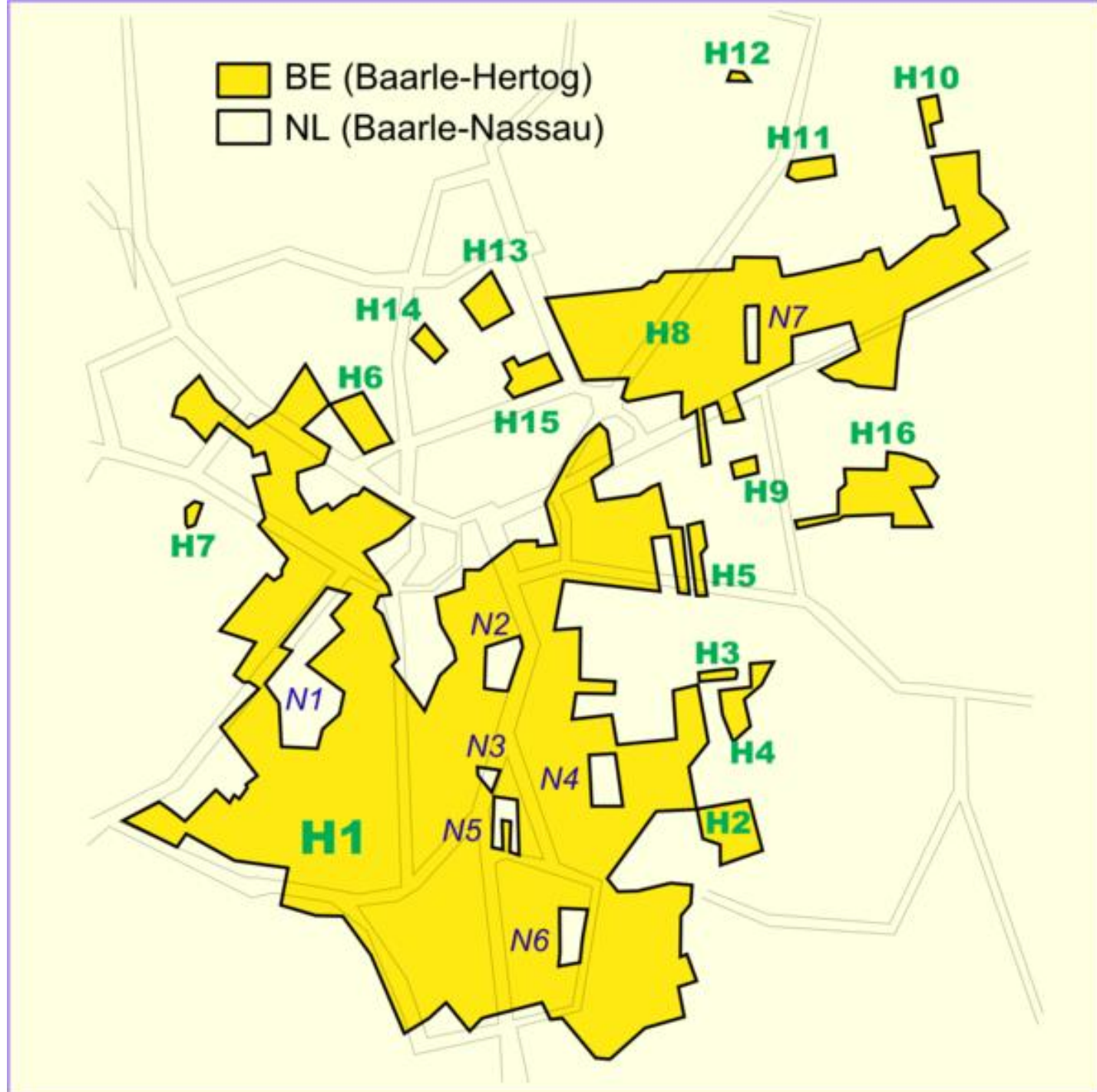
Holandia

Belgia

Baarle

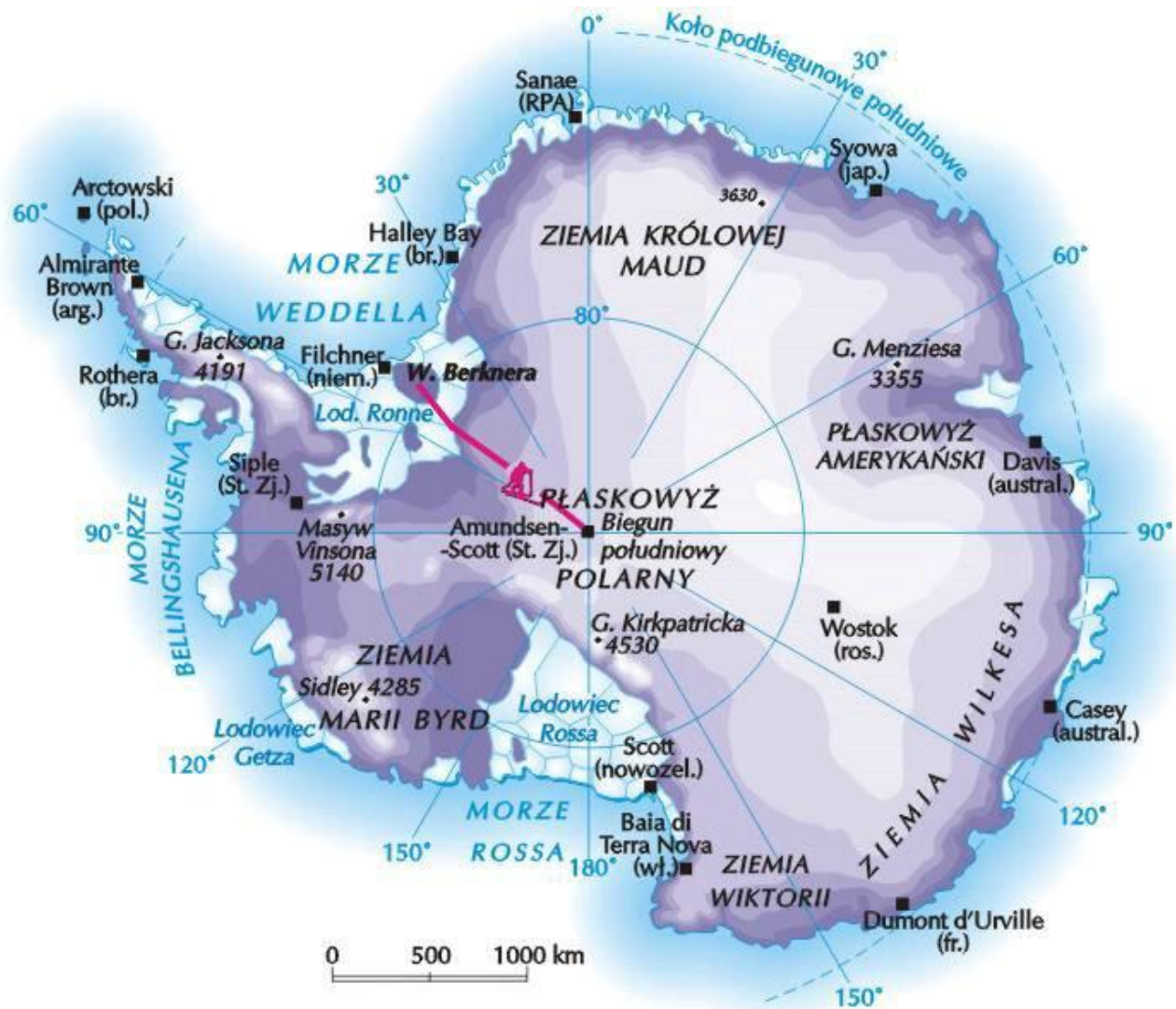

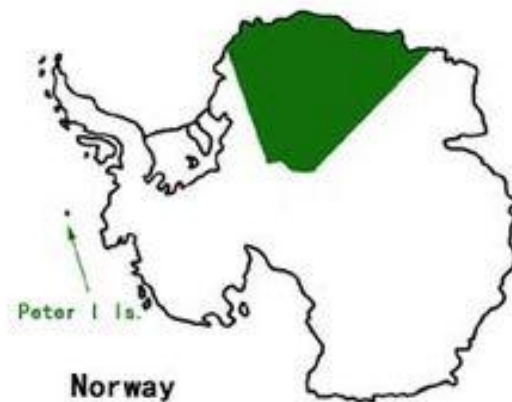
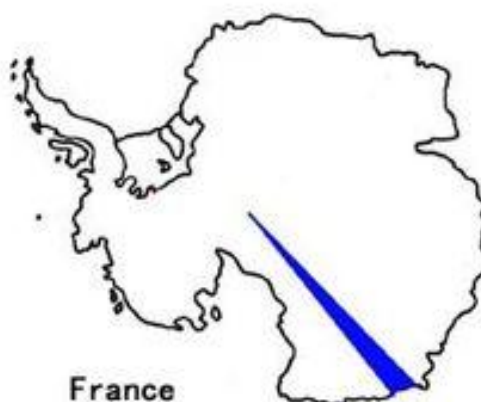
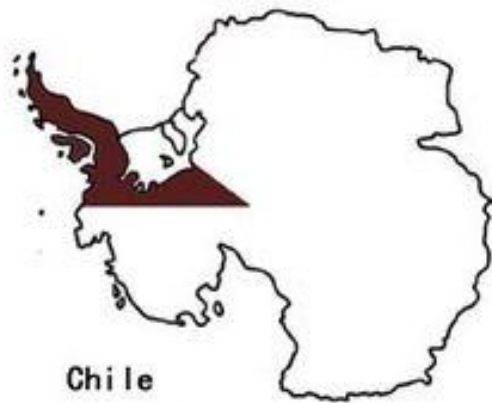

Antarktyda – jedyny obszar który nie należy do żadnego państwa

Traktat Antarkyczny odnośnie roszczeń terytorialnych został przedłużony do 23 czerwca 2041 roku.

L.p.	Nazwa państwa	Powierzchnia (km ²)	Ludność (mln)
1	Rosja	17 075 400	138,1
2	Kanada	9 976 140	34,3
3	Chiny	9 634 057	1 343,2
4	Stany Zjednoczone	9 373 967	313,8
5	Brazylia	8 547 906	205,7

L.p.	Nazwa państwa	Powierzchnia (km ²)	Ludność (tys.)
1	Watykan	0,44	0,8
2	Monako	1,95	30,5
3	Nauru	21,30	9,4
4	Tuvalu	26,00	10,6
5	San Marino	61,60	32,1

W jaki sposób mogą powstać nowe państwa ?

1. Na skutek secesji – odłączenia się, wyodrębnienia się nowego państwa bez upadku dotychczasowego

niepodległość Erytrei uznana w 1993 roku

W jaki sposób mogą powstać nowe państwa ?

1. Na skutek secesji – odłączenia się, wyodrębnienia się nowego państwa bez upadku dotychczasowego

Sudan Południowy (powstał w 2011 roku w wyniku porozumienia rządu sudańskiego z Ludową Armią Wyzwolenia Sudanu, które zakończyło II wojnę domową w Sudanie

Wypisz nazwy państw powstałe po rozpadzie ZSRR

W jaki sposób mogą powstać nowe państwa ?

2. Na skutek rozpadu państw istniejących np. .... w 1993 roku

W jaki sposób mogą powstać nowe państwa ?

3. Na skutek zjednoczenia krajów dotychczas rozdzielnych np. .... w 1990 roku

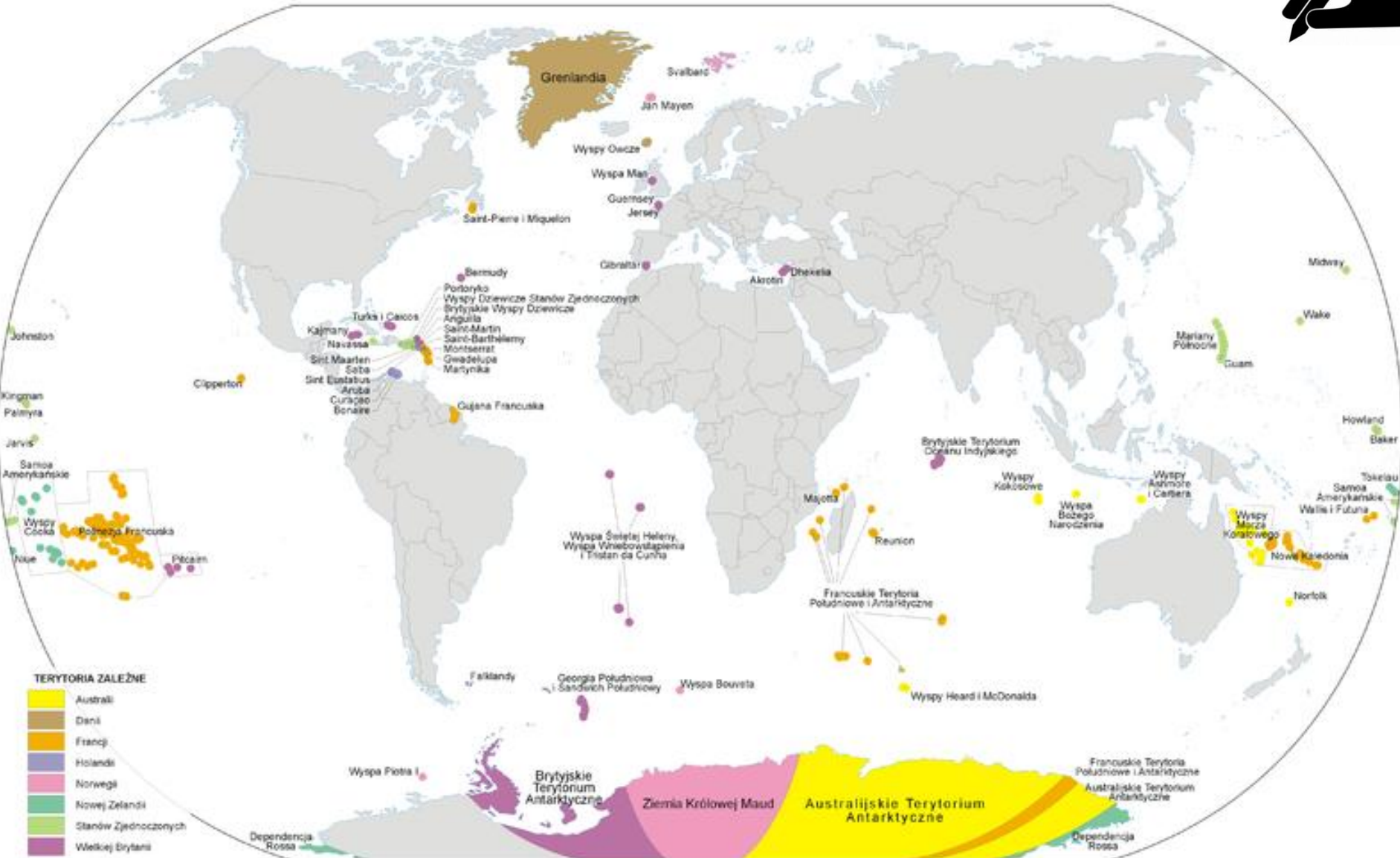

Nowe światy – nowe podziały

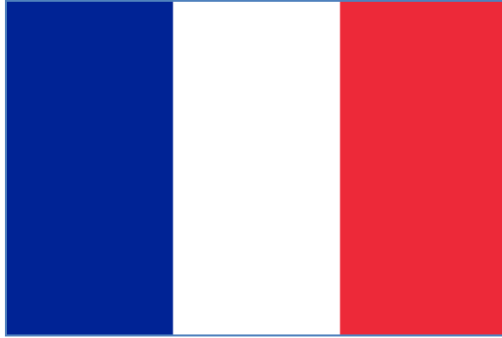

Republika Chińska znana zazwyczaj jako **Tajwan** – państwo nieuznawane przez większość społeczności międzynarodowej

Terytorium zależne – ogólne określenie obszarów znajdujących się pod różnymi formami zależności politycznej od jakiegoś państwa

Gujana Francuska

Gibraltar

powierzchnia Gibraltaru – 6,6 km²

powierzchnia Zgorzelca – 15,9 km²

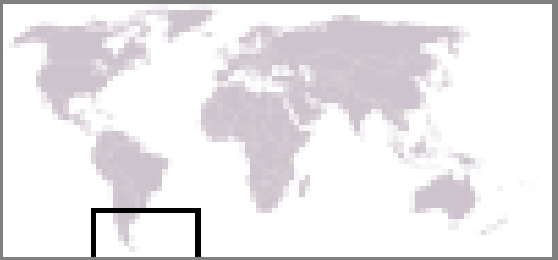
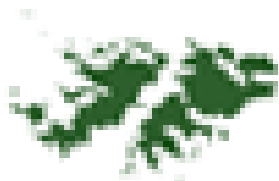
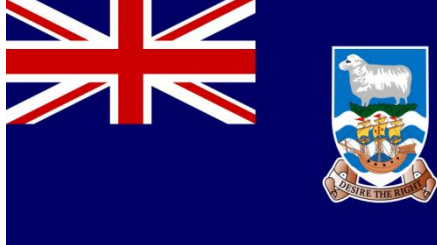

Gibraltar – terytorium zamorskie Wielkiej Brytanii

Falklandy terytorium zamorskie Wielkiej Brytanii

Falklandy

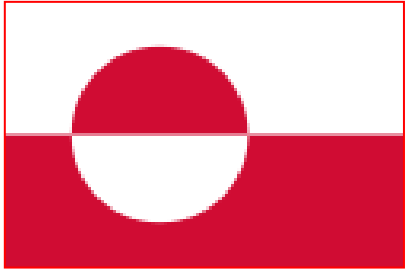
Straty

Wielka Brytania:

258 żołnierzy, 3 mieszkańców, 7 okrętów i 10 samolotów, 24 śmigłowce.

Argentyna:

649 żołnierzy, 6 okrętów i 75 samolotów, 25 śmigłowców.

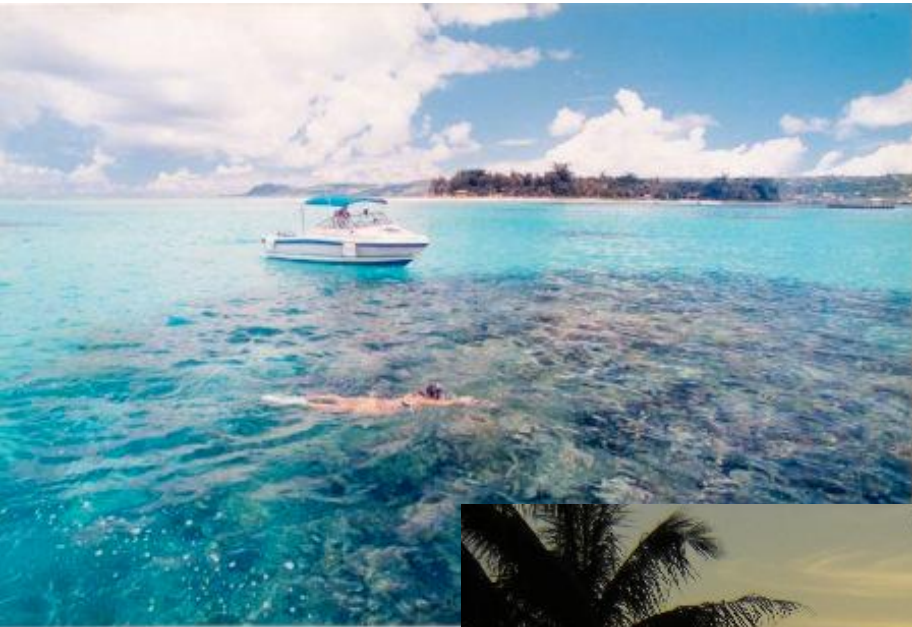
Grenlandia/ Dania

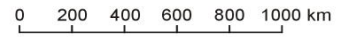

Mariany Północne

Nowe oblicze Europy

--- umowna granica Europy (wariant najczęściej spotykany w polskiej literaturze geograficznej)

ISLANDIA

W-y Owczce (duń.)

Svalbard (norw.)

Jan Mayen (norw.)

NORWEGIA

SZWECJA

FINLANDIA

R O S J A

IRLANDIA Wyspa Man (bryt.)

WIELKA BRYTANIA

DANIA

ESTONIA

ŁOTWA

LITWA

ROSJA

BIALORUŚ

KAZACHSTAN

Guernsey (bryt.)

Jersey (bryt.)

HOLANDIA

BELGIA

LUKSEMBURG

NIEMCY

POLSKA

CZECHY

UKRAINA

FRANCJA

LIECHTENSTEIN

AUSTRIA

WĘGRY

SŁOWACJA

MOLDAWIA

NADDNIESTRZE

PORTUGALIA

ANDORA

MONAKO

HISZPANIA

SAN MARINO

CHORWACJA

BOŚNIA I HERCEGOWINA

SERBIA

Kosowo (ONZ)

BULGARIA

WŁOCHY

WATYKAN

CZARNOGÓRA

ALBANIA

MACEDONIA

TURCJA

PORTUGALIA

HISZPANIA

GRECJA

MALTA

Wypisz nazwy państw powstałe po rozpadzie Jugosławii

Wypisz nazwy państw z którymi sąsiaduje Polska

Powierzchnia – 63 miejsce

Ludność – 33 miejsce

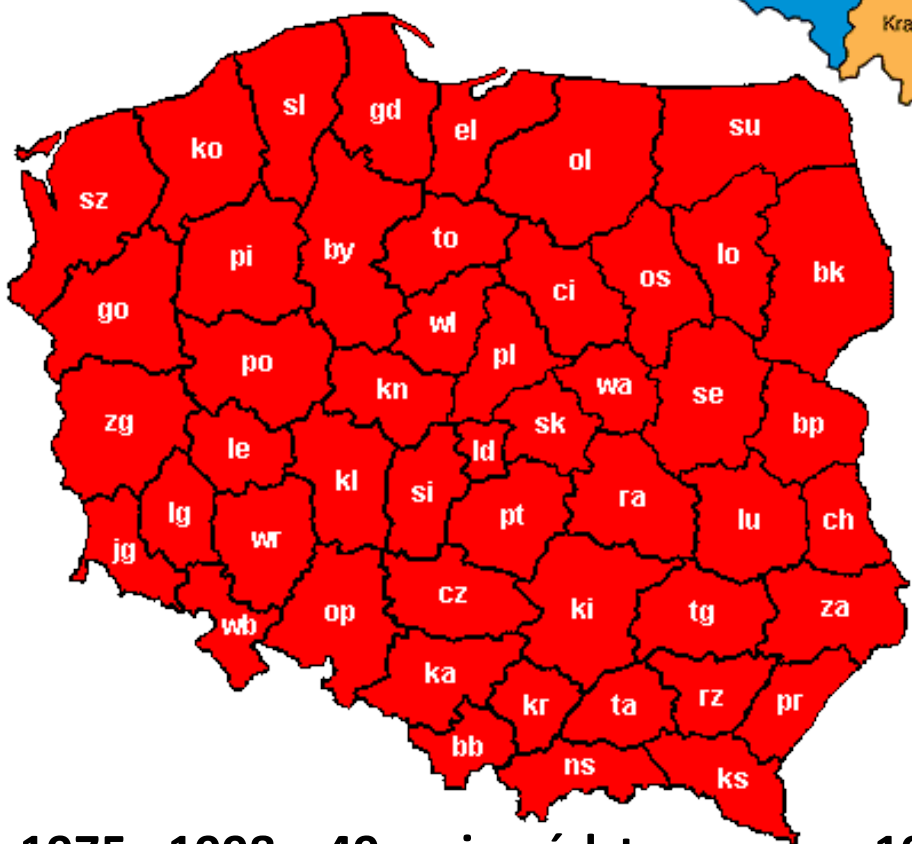
Gęstość zaludnienia – 90 miejsce

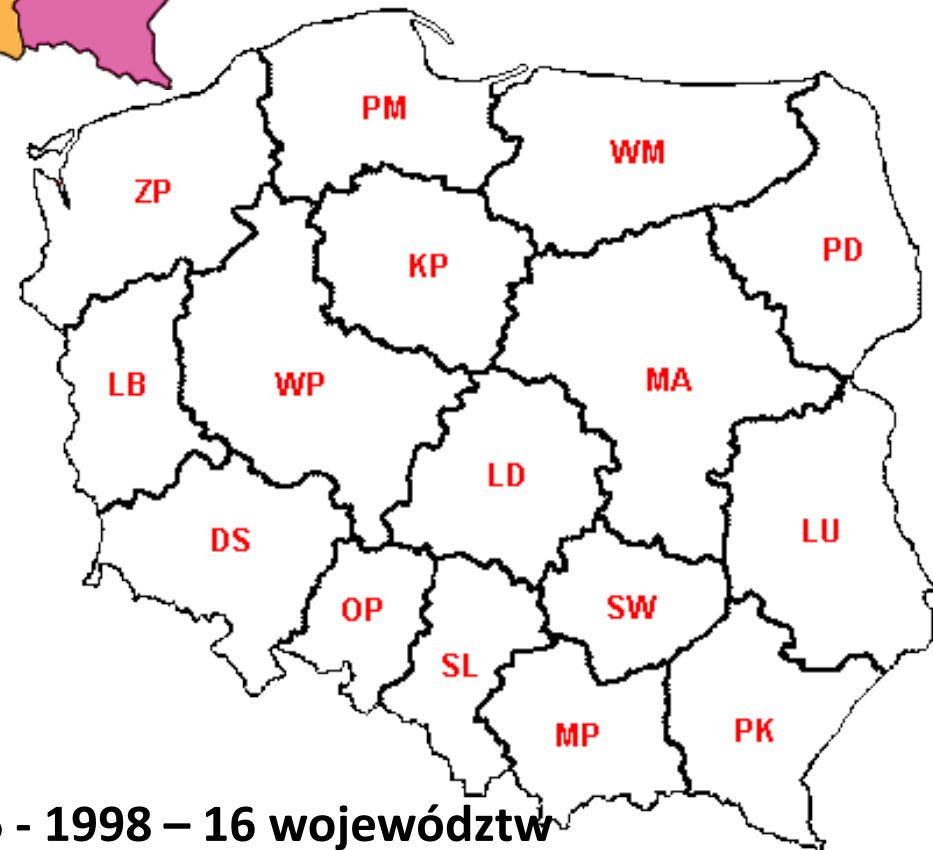

1946 – 14 województw

1975 - 1998 – 49 województw

1975 - 1998 – 16 województw

Trójstopniowy podział administracyjny

– województwa, powiaty i gminy

województwo dolnośląskie

1. Zgorzelec miasto
2. Zgorzelec gmina
3. Zawidów

powiat zgorzelecki

Nazwij poszczególne województwa oraz wypisz ich stolice

Uczeń poprawnie:

- 1) wyjaśnia termin: *państwo, enklawa, eksklawa*
- 2) wyjaśnia różnice między enklawą a eksklawą
- 3) wymienia nazwy największych i najmniejszych państw na świecie oraz lokalizuje te państwa na mapie
- 4) wymienia nazwy nowych państw na świecie i wskazuje te państwa na mapie
- 5) wyjaśnia przyczyny i skutki dekolonizacji
- 6) wyjaśnia przyczyny procesów integracyjnych i dezintegracyjnych na wybranych przykładach w skali regionalnej i globalnej
- 7) opisuje na podstawie mapy położenie fizycznogeograficzne i polityczne Polski
opisuje granice oraz podział administracyjny Polski